

Vāyu

Vāyu-Vāta, Vāyu da Vāta da “rüz-gâr” anlamına gelmektedir. Vāyu rüzgâr tanrısıdır ve Rig-veda'nın çeşitli yerlerinde kendisine yakarılır veya kendisinden söz edilir. Vāta'ya ise, Rigveda'nın X. Maṇḍala'sının iki küçük ilahisinde (X, 168 ve X, 186) yakarılır. Vāta adı va “esmek” eyleminden türetilmiştir ve diğerine göre daha somut bir anlam taşır. Vāyu ise, Indra ile birlikte anılışıyla (Índravāyū) Vāta'dan ayrılır. Buna karşılık Vāta da, Parcanya ile birlikte görülür.

Vāyu, Rigveda'nın bir yerinde (VIII, 26: 21) Tvashñri'nin damadı olarak görünür. Bir başka yerde ise (X, 90: 13) Vāyu'nun, Purusha'nın soluğundan türediği söylenir (Bkz. Purushasūkta ilahisi). Vāyu, sık sık Marutlarla birlikte görülür. Yakışıklıdır (I, 2) ve Indra ile birlikte, düşünce kadar hızlıdır ve bin gözlüdür (I, 23: 2-3). Parlak bir arabası vardır ve bu arabayı, kırmızı veya mor renkli bir çift atın veya sayıları 99, 100 veya 1000 olan (IV, 46/48) atların çektiği söylenir. Arabasını, Indra ile paylaşır. Diğer tanrılar gibi o da Soma içmeyi çok sever. Vāyu, insanlara çocuk ve ün kazandırır, zenginlik verir. Düşmanları kaçıır. Kuzeybatıda oturur ve o bölgenin yöneticisidir.

Vishñupurāṇa'ya göre o, Gandharvaların kralıdır. Bhāgavata Purāṇa, aziz Nārada'nın, Meru dağının doruğunu bozmak için rüzgârı kışkırttığını bildirir. O, bir yıl süren korkunç bir fırtına yaratır, ama Vishñu'nun binek kuşu Garuda, kanatlarıyla

dağa siper olur ve fırtına tanrısının bütün çabaları boşa gider. Sonra Nārada dağa, Garuḍa'nın olmadığı bir zaman saldıracağını söyler ve öyle yapar. Dağın doruğunu kopartarak denize atar ve bu Laṅkā (Seylan) adası olur.

Rāmāyaṇa'da Hanuman'ın babası, Mahābhārata'da ise Bhīma'nın babasıdır. Vāta, Arcuna'ya silah kullanmayı öğretir (I, 165: 12) Vāyu'nun öteki adları şöyledir: Māruta, Anila, Mātariṣvan; Pavana (safılaştırıcı), Prabhancana (güçlü), Vāsavadūta (İndra'nın elçisi), Gandhavaha (güzel kokular taşıyan), Calakāntāra (bahçesi su olan), Sadāgata ve Satataga (her zaman hareket eden); Suçipā (temiz içen), Niyutvat (koşulu hayvanların çektiği)...

(Çeşitli Görseller)